

Evaluering af de første 8 måneders drift af nye affaldsordninger

Fokus på både opfyldelse af lovkrav og flexibilitet i løsninger

Administrationen har fra start på planlægning af de nye henteordninger for affald haft fokus på at tilrettelægge de nye ordninger, så Frederikssund Kommune opfylder lovgivningens krav og intentioner om ensretning af indsamlingsordninger for affald, men samtidig tilbyder borgerne flexibilitet i løsningerne.

Denne flexibilitet er blandt andet kommet til udtryk ved at administrationen:

- har imødekommet ønsker fra boligforeninger om at få opstillet færre beholdere end det antal som på forhånd var beregnet til det pågældende antal boliger
- har givet mulighed for at 2 boliger fysisk kan dele ét sæt beholdere (nabo-ordning)
- har imødekommet anmodninger fra boligforeninger om at leje kommunale arealer til opstilling af affaldsbeholdere, hvor det ikke var muligt at finde plads på egen matrikel
- har aftalt udskudt implementering af nye ordninger, hvor boligforeningerne har haft vanskeligheder med at kunne nå at etablere containergårde, nedgravede beholdere eller adgangsveje, som lever op til kravene.

Stadig udfordringer hos nogle grundejerforeninger

Der er stadig enkelte grundejerforeninger og andre adresser, hvor der ikke er landet en endelig løsning. Der kan være flere forskellige årsager til dette, men oftest drejer det sig om, at det kan være fysisk meget svært at finde den nødvendige plads på egen matrikel, uanset om der vælges en løsning ved den enkelte husstand eller en fælles løsning. Herudover er der grundejerforeninger, der ønsker løsninger, som det ikke er muligt at gennemføre lovligt eller inden for udbudsrammerne. Endelig er der borgere, som er utilfredse med den løsning, som en grundejerforening eller et boligselskab har aftalt med kommunen for deres boliger.

Kommunen kan i enkelte tilfælde være nødt til at acceptere en løsning, der ikke harmonerer med udbudsrammen men stadig er inden for arbejdsmiljøreglerne. Det kan fx være, at det er fysisk umuligt at placere containerne inden for de obligatoriske 5 meter til en mulig holdeplads for skraldevognen. I disse tilfælde betaler kommunen vognmanden ekstra for at acceptere dette.

Kommunen har ikke kunnet imødekomme konkrete ønsker fra ganske få grundejerforeninger fx hvis der reelt findes alternativer, som harmonerer med den juridiske ramme og udbudsrammen. Administrationen har i disse tilfælde argumenteret for de rammer, som kommunen har at arbejde indenfor i form af affaldsbekendtgørelserne med tilhørende vejledninger, og har forsøgt at klæde boligforeningernes repræsentanter på til at kunne kommunikere disse givne rammer videre til bestyrelser og generalforsamlinger.

Administrationens generelle oplevelse af kommunikationen i processen

Kommunikationen med boligforeningerne har været meget varierende, både i form og omfang, men vurderes overvejende at have været god og konstruktiv. Det har i nogle dialoger været vanskeligt at opnå en tilstrækkelig forventningsafstemning i forhold til de rammer kommunen er underlagt (herunder udbudsrammer, miljølovgivning og arbejdsmiljølovgivning) og dermed hvilke løsningsmuligheder, der reelt er til rådighed. Derfor har administrationen oplevet frustrationer fra boligforeninger, hvor kommunen af de nævnte årsager har anset dialogen for at være afsluttet. Administrationen har også været nødt til at henvise til de frister for indmelding af ønsker, som var givet boligforeningerne, og som var nødvendige for at kunne nå at gennemføre udrolning af nye affaldsordninger. I flere tilfælde har der også efter fristen for implementering været en opfølgende dialog, som har ført til en ændring af løsningen, når det fx samlet set giver en mere hensigtsmæssig løsning.

Samarbejde med vognmanden

Opstart af ny kontrakt efter udbud af indsamling af affald indebærer altid ekstra arbejde for både kommunens administration og vognmanden. Mange nye medarbejdere hos vognmanden, nye ruter og rutiner for tømning har betydet, at ikke alt fungerer som planlagt. Det har givet en del frustrerende oplevelser for borgerne. Frederikssund Kommune har i kontrakterne indarbejdet bods-/bonusbestemmelser, men disse er først trådt i kraft efter en opstartsperiode. Dette er normalt i sådanne typer af kontrakter. Frederikssund Kommune har haft tæt opfølgning med vognmanden i opstartsperioden om deres opfyldelse

af forpligtelserne i kontrakten. Efter opstartsperioden har kommunen måttet give bod til vognmanden, jævnfør kontraktens bestemmelser. Administrationen har en god dialog med vognmanden, og forventningen er, at indsamlingen af affald fremover vil være inde i en mere normal drift, uden særlige udfordringer.

Samlet stigning i indsamlede mængder til genanvendelse

Frederikssund Kommune afventer nye tal for hvilke mængder, der er indsamlet af de enkelte affaldsfraktioner siden udrulning af nye ordninger pr. 1. maj 2022. Administrationen forventer at have et mere fuldstændigt og pålideligt datagrundlag i løbet af de næste måneder. De foreløbige data for indsamlede mængder, viser en stigning i mængder af både pap, papir, metal og plast og mad- og drikkekartoner, når mængder fra husstandsindsamling og fra genbrugsstationer lægges sammen.

Sammensætning og opkrævning af affaldsgebyrerne

Der er i forbindelse med fastsættelse og opkrævning af gebyrer for 2023 sket en ændring i måden affaldsgebyrerne for ejerboliger med fælles beholdere bliver opkrævet på. Hvor det hidtil har været boligforeningen, som blev opkrævet gebyrer for tømning af fælles affaldsbeholdere, er omkostningerne til tømning og behandling af affaldet fra 1. januar 2023 nu fordelt ud på - og opkrævet direkte hos - den enkelte bolig. Denne ændring i måden at opkræve gebyrer på er sket samtidig med implementering af de nye affaldsordninger. De nye affaldsordninger har betydet en generel stigning i omkostningerne for alle husstande. Administrationen har håndteret en del henvendelser fra ejere af boliger i bebyggelser med fælles affaldsbeholdere, som er utilfredse med den ændrede fordeling og det højere gebyrniveau. For boliger med egne affaldsbeholdere på 2 hjul stiger det samlede renovationsgebyr 18,9%. For boliger med fælles affaldsbeholdere på 4 hjul stiger det samlede renovationsgebyr mere. Stigningen afhænger her af, hvor mange restaffaldsbeholdere, der tidligere har været tilmeldt på ejendommen. Foreninger med meget lidt affald per bolig kan således opleve en stigning på op til 58%, mens der for de fleste foreninger typisk er tale om en stigning mellem 40 og 50%. Begge dele skal ses i lyset af, at boliger med fælles affaldsbeholdere på 4 hjul historisk har haft en meget billig affaldsløsning sammenlignet med boliger med egne affaldsbeholdere.